

Motion till riksdagen 2023/24:2054

av Joakim Sandell m.fl. (S)

En genomgripande översyn av den svenska apoteksmarknaden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en grundläggande översyn av den svenska apoteksverksamheten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Apoteken spelar en viktig roll för en jämlik vård med hög kvalitet. Vår utgångspunkt är att apotek ska finnas tillgängliga i hela landet och att människor ska känna sig trygga med att det finns läkemedelskunnig personal på plats för att kunna svara på frågor om hur läkemedel ska användas.

När apoteken i Sverige förstataligades 1970 var ett tungt skäl att det ansågs oetiskt att göra vinster på att distribuera medicin. Det sågs som en medborgerlig rättighet att vid sjukdom få tillgång till medicin, och utbud och tillgång skulle inte styras av vinstkrav.

Vi socialdemokrater motsatte oss avregleringen och privatiseringen av apoteken 2009, då det tidigare apoteksmonopolet i stort sett fungerade bra.

Ett av avregleringsförespråkarnas huvudargument för att avveckla monopolet var att det skulle öka tillgängligheten. Det har besannats i bemärkelsen att det nu finns fler apotek i Sverige än under det statliga apoteksmonopolet, men det gäller framförallt i tätorter.

Antalet apotek i glesbygd var oförändrat mellan år 2009 och 2018, och har under de senaste åren minskat. Avregleringen av apoteksmonopolet 2009 har också skapat brister när det gäller förutsägbarhet i tillgången till nödvändiga mediciner.

Privata apotek kommer med nödvändighet alltid att prioritera största möjliga vinst, när de väger tillgången mot kostnader för lagerhållning och leveranser. Detta skapar osäkerhet kring huruvida nödvändiga mediciner på sikt kommer att finnas tillgängliga överallt om det inte längre är lönsamt att ta in dem. Det är dags för en genomgripande översyn av den svenska apoteksmarknaden.

Joakim Sandell (S)

Adrian Magnusson (S)

Ewa Pihl Krabbe (S)

Marianne Fundahn (S)

Niklas Karlsson (S)

Per-Arne Håkansson (S)

Anna Wallentheim (S)

Jamal El-Haj (S)

Morgan Johansson (S)

Ola Möller (S)

Rose-Marie Carlsson (S)